

Trygt og godt skolemiljø

Plan for trygt og godt skolemiljø i Sokndal skole

Planen gjelder i skolen, SFO og leksehjelp

Utarbeidet august 2023

Innhold

Innhold	2
Forord.....	2
Rettigheter og verdier.....	3
Krenkende ord og handlinger.....	4
Mobbing.....	5
Elevens opplevelse.....	5
Systematisk arbeid.....	6
Årshjul for trygt og godt skolemiljø.....	6
Aktivitetsplikt - Hva skal skolen gjøre?.....	9
Delplikter - Hvordan skal skolen gå frem?.....	10
Kilder:.....	14

Forord

I arbeidet for et trygt og godt skolemiljø er det avgjørende at skole, elev og hjem samarbeider godt. Dette gjelder både i forebyggende og rehabiliterende arbeid. Alle parter har en viktig rolle for at den enkelte skal oppleve trygghet, men også for at fellesskapet skal være trygt for alle.

Skolen har en særs rolle for å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn faglige tiltak der voksne har kjennskap eller mistanke om et utrygt skolemiljø (opplæringsloven § 9A, 4). Skolen vil gjennom et systematisk arbeid jobbe for at elevene skal oppleve trygghet. Det forebyggende arbeidet vil ha høy prioritet, her vil det jobbes på individ - og systemnivå.

Vi alle er forskjellige, derfor vil forhold i eleven selv, forhold i omgivelsene og forhold i skolemiljøet påvirke opplevelsen av et utrygt skolemiljø. Uansett forhold skal barnets stemme alltid bli hørt, og barnets opplevelse bli anerkjent.

Hauge i Dalane, august 2023 rev. januar 2024

Med hilsen
Marita Pedersen
Rektor

Rettigheter og verdier

FNs barnekonvensjon gir barn juridiske menneskerettigheter. Det er spesielt fire artikler som er gjeldende i dette arbeidet med et trygt og godt skolemiljø.

- Artikkel 2: Barnets rett til vern mot diskriminering
- Artikkel 3: Barnets beste skal være et grunnleggende prinsipp i alle saker
- Artikkel 12: Barnet skal bli hørt i saker som gjelder dem
- Artikkel 29: Barnet skal ta del i undervisning som fremmer toleranse og vennskap

Formålsparagrafen i opplæringsloven sier noe om skolens verdigrunnlag. Det står blant annet at elevene skal "utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet." Skolen skal sammen med hjemmet fremme fellesskapstanken, slik at elevene oppfatter at eget liv har en betydning for seg selv og andres liv.

Overordnet del av læreplanen tydeliggjør skolens verdigrunnlag. I arbeidet med et trygt og godt skolemiljø er det avgjørende at skolen jobber med dette:

1. Menneskeverdet, der fokuset er at alle mennesker har lik verdi.
2. Sosial læring og utvikling, der samarbeid og kommunikasjon skal være to viktige egenskaper som skal utvikles slik at elevene kan si sine meninger, men også stå opp for andre.
3. Folkehelse og livsmestring, handler om å bli robuste i eget liv, samt være oppmerksom på at egne valg kan påvirke eget og andres liv.
4. Inkluderende læringsmiljø, der tydelige og omsorgsfulle voksne sammen med elevene skaper et trygt læringsmiljø.
5. Tilpasset opplæring, der undervisningen legger til rette for variert læringsaktivitet, samt en klasseledelse som har forventning og omsorg.
6. Hjem - skolesamarbeid skal preges av god kommunikasjon til elevens beste. Hjemmet er den viktigste samarbeidspartneren for skolen. For å lykkes i oppdraget om at barnet skal mestre sitt liv, er det avgjørende at hjemmet har en positiv holdning til skolen, samt at skolen har en positiv innstilling til hjemmet.

Opplæringsloven kap. 9A gir elevene rett på et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring (Opplæringsloven §9A-2). Voksne som jobber i skolen har en plikt til

å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak når de får kjennskap eller mistanke om at elever ikke har det trygt (Opplæringsloven §9A-4).

Rammeplan for SFO, der voksne skal legge til rette for lek, aktiviteter og kultur som fremmer trygge omgivelser mellom både voksne og barn, og barn seg i mellom.

Sokndal kommunes verdier åpenhet, raushet og samskapning skal bidra til å nå visjonen "Det gode liv i Sokndal". Elever skal møte åpne voksne som gjennom omsorg, krav og forventninger skal bidra til et trygt skolemiljø. Det skal være raushet for mangfold slik at den enkelte elev og gruppe kan motarbeide en hver form for krenkelser og diskriminerende atferd. For å lykkes med dette er det avgjørende at det er samskapning mellom skole og hjem, samt andre instanser der det er nødvendig.

Krenkende ord og handlinger

Krenkelser er ord og handlinger der barn og unge opplever at deres verdi som menneske reduseres, som kan føre til at man blir lei seg og ikke har det bra med seg selv. Krenkelser omfatter vold, trakassering, rasisme diskriminering og mobbing, og skolen skal ha en nulltoleranse mot dette (Opplæringsloven §9A-3).

Fysiske krenkelser	Dytte, slå, sparke, spytte, lugge eller ødelegge andres eiendeler Det kan også ha seksuell karakter. Vold er bruk av makt for å skade andre.
Verbale krenkelser	Trusler, kommentarer, rykter, bruk av grove ord. Det kan også ha seksuell karakter.
Indirekte krenkelser	Ekskluderende handlinger som å stenge ut, ignorere, isolering, manipulering eller negativt kroppsspråk. Disse krenkelsene er ofte vanskelige å oppdage for voksne.
Digitale krenkelser	Det skjer på ulike digitale arena, dette kan være både verbale og indirekte krenkelser, og kan skje døgnet rundt. Mange kan se det, det kan spres raskt og være vanskelig å slette. Disse krenkelsene kan være straffbare, og i tillegg til å sette inn sanksjoner jf. ordensreglementet, kan det også politianmeldes selv om man er under 15 år. Digitale krenkelser er ofte skjult for voksne, og barn og unge vegrer seg for å si ifra.

Identitetsbaserte krenkelser / Diskriminering	Trakassering eller dårlig behandling av person på bakgrunn av kjønn, legning, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse. Rasisme er identitetsbaserte krenkelser, slik som fordommer, hat, utestenging på grunn av nasjonalitet, kultur, religion eller hudfarge.
---	--

Mobbing

Mobbing kan forklares med negative handlinger som gjentas mot en som ikke kan eller makter å forsvare seg. Dette kan være slag og spark, ondsinnet erting, utfrysning, skade på rykte, verdighet og relasjoner. Det kan foregå ansikt til ansikt eller på sosiale medier, og den som opplever disse handlingene har ikke kraft til å stå opp for seg selv fordi andre har fysisk og / eller psykisk overtak (Finne og Roland, 2021,s. 29).

Det er likevel viktig å presisere at negative handlinger ikke behøver å være gjentatte for å gripe inn, varsle eller si fra verken for hjem, voksne på skolen, medelever eller eleven selv. Det er når skolen, skoleveien, leksehjelp eller SFO ikke oppleves trygg at det skal sies i fra (Udir).

Elevens opplevelse

Uavhengig av ulike definisjoner er det elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet som er viktigst. Det er likevel verdt å merke seg at det kan være ulikt fra elev til elev hva som oppleves som krenkende, og skolen bør være oppmerksom på at ulike forhold kan virke inn på elevens opplevelse.

Forhold i seg selv kan blant annet være at eleven føler at andre elever eller voksne ikke liker en, gruer seg i forkant av aktiviteter, kjenner seg ensom eller er i konflikt med andre. Eksempler på **forhold i omgivelsene** kan være foreldre som har manglende tillit til skolen, basert på egne erfaringer, sårbare foreldre knyttet til deres fysiske og psykiske helse, syke foreldre eller foreldre i konflikt med hverandre eller andre familier. Videre kan klasseledelse, fravær av positiv kommunikasjon i elevgruppen, negativ atferd, uro og prestasjonsorientert kultur istedenfor mestringsorientert kultur være **forhold i skolemiljøet** som kan påvirke elevens subjektive opplevelse av et utrygt skolemiljø.

Elevens subjektive opplevelser skal tas på alvor, og når skolen får kjennskap eller mistanke om dette er aktivitetsplikten utløst. I plikten til å undersøke skal blant annet eleven og andre involverte bli hørt og anerkjent for sin opplevelse, her er det viktig å være oppmerksom på at undersøkelsen kan konkludere med at det ikke er en som mobber eller krenker. Elevens subjektive rett handler om opplevelsen, ikke om definisjoner av begreper og funn i undersøkelsesfasen. Tiltak som settes inn skal være konkrete, forsvarlige og faglig begrunnede, og elevens stemme skal høres.

Systematisk arbeid

Skolen fremmer et trygt og godt skolemiljø gjennom universelle tiltak som god skole- og klasseledelse, og samarbeid med hjemmet. Her er ordensreglementet, årshjul for trygt og godt skolemiljø, samt klasseledelse som vektlegger relasjoner gjennom forventninger og omsorg avgjørende for å lykkes. Det forebyggende arbeidet skjer blant annet gjennom elevsamtaler, undersøkelser, utviklingssamtaler, læringsarena på kryss av klasser og trinn, og inspeksjon / tilsyn. Håndtering av krenkelser og mobbing skjer etter opplæringsloven §9A 4 og 5, der alle voksne på skolen har en aktivitetsplikt .

Rehabilitering, oppfølging eller gjenoppretting er arbeidet som må settes i gang etter avdekking av mobbing. For å kunne lykkes i rehabiliteringen er det avgjørende at det settes inn gode tiltak og at det jobbes med elever og klasse over tid (Finne & Roland, 2021, s. 22). Gode tiltak kan være på individ, gruppe og klassenivå. Det kan være tiltak som støttende samtaler, stoppsamtaler / problemløsningsamtaler, arbeid med relasjoner, etablering eller re-etablering av et positivt klassemiljø, voksenautoritet, trening av sosial kompetanse og etablere eller reetablere standard som for eksempel regler og forventninger i klasserom, gruppearbeid, friminutt. Denne rehabiliteringen er tiltak som beskrives i aktivitetsplanen.

Årshjul for trygt og godt skolemiljø

Når:	Tiltak:	Ansvar:
	Personalmøte for alle ansatte ved skolen der <i>Ordensreglementet</i> og <i>Plan for trygt og godt skolemiljø</i> blir gjennomgått. Ansatte kvitterer ut at de har lest og blitt gjort kjent med reglementet og planen.	Rektor
	Inspeksjonsplan blir gjennomgått og kritisk vurdert	Inspektør / alle ansatte

Oppstart av skoleåret	Elevene blir gjort kjent med <i>Ordensreglementet</i> / regelmatrisen og <i>Plan for trygt og godt skolemiljø</i> . Dette tilpasses trinn.	Kontaktlærer
	Foresatte blir gjort kjent med <i>Ordensreglementet</i> og <i>Plan for trygt og godt skolemiljø</i> via nettside og Visma	Rektor
	Fadderordning 1.-3. har faddere. Faddere er 5.-7. trinn.	Kontaktlærer / inspektør
	Kollegialt samarbeid - Team- og avdelingsmøter + fellesøkter	Rektor / inspektør
	Fokus på overganger og struktur	Kontaktlærer / alle ansatte
HØST	Opplæring av alle nyansatte / ringevikarer i løpet av skoleåret. Disse får tilsendt <i>Plan for trygt og godt skolemiljø</i> , ressursbanken og ordensreglementet, og signerer på at dette er lest.	Rektor / inspektører
	“Det stora foreldremøte”. Foresatte fra 1.-10. trinn. Flere innslag, blant annet informasjon om <i>Plan for trygt og godt skolemiljø</i> , og forebyggende tiltak som skolen har.	Rektor
	Ledermøte. Ukentlig status på varsling, undersøkelser og aktivitetsplaner.	Rektor
	Felles. Gjennomgang av delplikter.	Rektor
	Avdelingsmøter. Fast tema om rutiner for å følge med, gripe inn og varsle på hvert avdelingsmøte. Kompetanseheving på hva en god undersøkelse er og hvordan skrive en aktivitetsplan.	Inspektør
	Team. Ukentlig fast informasjon om elever som det er satt i gang undersøkelser og aktivitetsplan på.	Teamkoordinator
	Elevsamtaler. Kontaktlærer rapporterer funn til rektor, som avgjør videre oppfølging.	Kontaktlærer / rektor
	Utviklingssamtaler. Kontaktlærer rapporterer funn til rektor, som avgjør videre oppfølging.	Kontaktlærer
	Elevundersøkelsen gjennomføres på 6., 7. og 9., 10. trinn. Resultatene analyseres i ledergruppe, personalet, på team, elevråd og SU for 7. og 10. trinn. Tall gjennomgås i FAU. Tall for 6. og 9. trinn gjennomgås på team og ledergruppe.	Rektor / kontaktlærer
	Klassens sosiale miljø er tema på foreldremøte.	Kontaktlærer / inspektør
	Elevens sosiale miljø er tema i klassen	Kontaktlærer / inspektør
	Trivselslederne 1.-7. trinn. Det velges 16 elever som kurses for å ha oppgaven som trivselsleder. Disse har som oppgave å ha aktiviteter i matfri hele høsten.	Trivselsleder / inspektør

	Spekter undersøkelsen gjennomføres på alle trinn	Rektor / kontaktlærer
	Tiltak og aktivitet til elevens skolemiljø drøftes i elevrådet	Elevrådskontakt
	PALS. Skolens atferdsprogram 1.-7. trinn. Ungdomstrinnet har noen tilpasninger.	Alle voksne
	Atferdsteam. Alle yrkesgrupper og avdelinger er representert. Drøfter ordensreglementet og sosial kompetanse. Veiledning og samkjøring på kryss av avdelinger.	Rektor
	Turer/ekskursjoner/uteskole. Bygger relasjoner elev - elev, og voksen-elev.	Kontaktlærer / andre voksne
	Kantinen 8.-10. Øker sosial kompetanse. Hvert matfri hele uken.	Inspektør/alle voksne
	Sangsamlinger 1.-5. Av og til blir 6. og 7. trinn med. En gang pr. mnd.	Inspektør / musikkansvarlig
	Valgfag og arbeidslivsfag. Blanda klassetrinn 8.- 10.	Inspektør / rådgiver
	Sterk og klar. Ungdomstrinnet	Inspektør / kontaktlærer
	Trivselslogg. 1.-3. En gang i mnd.	Kontaktlærer
	Mitt valg 1.-7. Jobber med dette gjennom hele året	Inspektør
	Ukentlige atferdsmål fra 1.-3. trinn	Kontaktlærer / sosiallærer
	Stop walk talk 1.-7. trinn jobber med dette gjennom hele året.	Kontaktlærer / alle voksne på skolen
VÅR	Ledermøte. Ukentlig status på varsling, undersøkelser og aktivitetsplaner.	Rektor
	Felles. Gjennomgang av delplikter.	Rektor
	Avdelingsmøter. Fast tema om rutiner for å følge med, gripe inn og varsle på hvert avdelingsmøte. Kompetanseheving på hva en god undersøkelse er og hvordan skrive en aktivitetsplan.	Inspektør
	Team. Ukentlig fast informasjon om elever som det er satt i gang undersøkelser og aktivitetsplan på.	Teamkoordinator
	Elevsamtaler. Kontaktlærer rapporterer funn til rektor, som avgjør videre oppfølging.	Kontaktlærer / rektor
	Utviklingssamtaler. Kontaktlærer rapporterer funn til rektor, som avgjør videre oppfølging.	Kontaktlærer

Medarbeidersamtale. Delplikt om varsling for elever og ansatte er et tema.	Inspektør
Klassens sosiale miljø er tema på foreldremøte.	Kontaktlærer / inspektør
Elevens sosiale miljø er tema i klassen	Kontaktlærer / inspektør
Trivselslederne 1.-7. trinn. Det velges 16 elever som kurses for å ha oppgaven som trivselsleder. Disse har som oppgave å ha aktiviteter i matfri hele våren.	Trivselsleder / inspektør
Spekter undersøkelsen gjennomføres på alle trinn	Rektor / kontaktlærer
Tiltak og aktivitet til elevens skolemiljø drøftes i elevrådet	Elevrådskontakt
PALS. Skolens atferdsprogram 1.-7. trinn. Ungdomstrinnet har noen tilpasninger.	Alle voksne
Atferdsteam. Alle yrkesgrupper og avdelinger er representert. Drøfter ordensreglementet og sosial kompetanse. Veiledning og samkjøring på kryss av avdelinger.	Rektor
Turer/ekskursjoner/uteskole. Bygger relasjoner elev - elev, og voksen-elev.	Kontaktlærer / andre voksne
Kantinen 8.-10. Øker sosial kompetanse. Hvert matfri hele uken.	Inspektør u: trinnet / voksne u: trinnet
Sangsamlinger 1.-5. Av og til blir 6. og 7. trinn med. En gang pr. mnd.	Inspektør / musikkansvarlig
Valgfag og arbeidslivsfag. Blanda klassetrinn 8.- 10.	Inspektør u:trinnet / rådgiver
Sterk og klar. Ungdomstrinnet. Totalt fire samlinger med foresatte i løpet av ungdomstrinnet.	Inspektør u:trinnet / kontaktlærer
Trivselslogg. 1.-3. En gang i mnd.	Kontaktlærer
Mitt valg 1.-7. Jobber med dette gjennom hele året	Kontaktlærer
Ukentlige atferdsmål fra 1.-3. trinn	Kontaktlærer / sosiallærer
Stop walk talk 1.-7. trinn jobber med dette gjennom hele året.	Kontaktlærer / sosiallærer

Aktivitetsplikt - Hva skal skolen gjøre?

Skolens aktivitetsplikt er delt inn i fem delplikter. Skolens ansatte har plikt til å **følge med**, **gripe inn** og **varsle** når de får mistanke eller kjennskap til at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. De ansatte som har omsorgsrolle overfor elevene har plikt til å **undersøke**, og på bakgrunn av undersøkelsen sette inn faglige begrunnet **tiltak** som skal gjenopprette et trygt og godt skolemiljø. I alle saker må de involverte elevers stemme komme frem, og hensynet til barnets beste skal være grunnleggende (Opplæringsloven § 9A-4).

Skolen har et **skjerpet ansvar** for å ivareta elever med en særskilt sårbarhet. Disse elevene er i risiko for å bli utsatt for mobbing og andre krenkelser. Elevens sårbarhet får konsekvenser for hva som er egnede tiltak.

Ulike faktorer kan øke sårbarheten hos barn og unge. Disse faktorene blir oftest delt opp i sårbarhetsfaktorer knyttet til

- det individuelle (som sykdom, diagnoser, temperament, språkvansker)
- familie (som omsorgssvikt, psykisk sykdom, samlivsbrudd, rus, høyt konfliktnivå)
- jevnaldrende (som krenkelser, utfordring i å etablere og bli i stabile vennerelasjoner)
- miljøet (som fattigdom, kriminalitet, mangel på sosialt nettverk)

Delplikter - Hvordan skal skolen gå frem?

	Delplikter	Hvordan
1	Følge med	<ul style="list-style-type: none">- Alle ansatte på skolen har plikt til å følge med- Det gjennomføres Spekter - og elevundersøkelser- Kartlegge sosiale relasjoner gjennom sosiogram, klassemiljø og særskilt sårbare elever- Gjennom klasseledelse, samtaler, inkludering, inspeksjon/tilsyn der voksne er godt synlige med gul vest- Skolemiljø, samspill, krenkende atferd og mobbing er tema på faste trinnmøter- Opplevelsen av en trygg skolehverdag tas opp i elevsamtaler og utviklingssamtaler

		<ul style="list-style-type: none"> - Skolens ordensreglement og regelmatrise (detaljert ordensreglement) viser hva vi skal følge med på i elevens skolemiljø
2	Gripe inn	<ul style="list-style-type: none"> - Alle ansatte på skolen har plikt til å gripe inn når de oppdager situasjoner som kan føre til, eller er krenkende og / eller utrygge. - Ved bruk av fysisk makt (nødvergeretten) følges egen rutine der ansatte varsler rektor og foresatte, samt skriftliggjør situasjonen. Dette legges i elevmappen. - Ansatte skal ha en proaktiv holdning til å gripe inn
3	Varsle	<ul style="list-style-type: none"> - Rektor skal varsles muntlig eller skriftlig hvis ansatte får kjennskap eller mistanke om at elever har det utrygt på skolen. Rektor lagrer skriftlig varsel i elevmappen i websak. - Rektor skal varsle muntlig eller skriftlig skoleeier i alvorlige tilfeller - Rektor loggfører varsel, og lagrer dette fortløpende i websak. - Rektor kan få varsling fra foresatte og elever via mobbeknapp på skolens nettside, i Visma-appen og / eller muntlig. Dette loggføres i rektors logg, og varselet lagres i elevmappe i websak. - Rektor kontakter foresatte og elev for å informere om rutinene ved skolen - Foresatte og elever har rett til å klage på skolens håndtering av melding av saker etter forvaltningsloven der Statsforvalteren er klageinstans jf. § 9A-6. Når foresatte eller elev har tatt dette opp med rektor, informerer rektor skoleeier om saken.

3	<p>Varsle</p> <p>Skjerpet aktivitetsplikt hvis en ansatt på skolen krenker elever jf. §9A-5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ansatte skal varsle muntlig og / eller skriftlig direkte til skoleeier hvis en fra ledelsen krenker elever. jf. § 9A-5. Eget skjema. Ved muntlig varsel skal skoleeier fylle ut skjema. - Ansatte skal varsle muntlig og / eller skriftlig til rektor hvis en ansatt krenker elever. Eget skjema. Ved muntlig varsel skal rektor fylle ut skjema. - Rektor skal varsle muntlig og / eller skriftlig skoleeier i saker der ansatte krenker elever, jf. §9A-5. Eget skjema. Ved muntlig varsel skal skoleeier fylle ut skjema. - Rektor og skoleeier avtaler følgende oppfølging av varselsaker. - Rektor / skoleeier er ansvarlig for at varselet blir lagret i personalmappen - Skoleeier melder saken til politiet ved mistanke om brudd på lov, for eksempel vold, seksuelle krenkelser, rasisme.
4	<p>Undersøke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De som har omsorgsrolle overfor elevene, slik som lærer, miljøveileder, fagarbeider og ledelsen har plikt til å undersøke - Undersøkelsen skal starte raskt - Det skal være lav terskel for å starte en undersøkelse - Rektor er ansvarlig for at undersøkelser blir iverksatt. Rektor oppretter dokument for undersøkelsen og deler dette med aktuell inspektør og kontaktlærer. Rektor og inspektør har på denne måten innsyn i videre arbeid med undersøkelsen. - Rektor følger opp undersøkelser og aktivitetplaner på det ukentlige ledermøte - Undersøkelsen skal få fram fakta i saken, ikke fremskaffe bevis om eleven har eller ikke har et trygt miljø på skolen - Skolen bruker ulike former for undersøkelser avhengig av situasjonen og formål. Undersøkelser kan være: samtale, observasjon, kartlegginger, samarbeid med andre instanser

		<p>som PPT og BUP o.l.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skolen plikter å starte undersøkelser også i de tilfeller der skolemiljøet blir påvirket negativt av forhold som er utenom skoletiden - Hensynet til barnets beste er avgjørende i enhver undersøkelse - Undersøkelsen skal konkludere med om tiltak skal settes inn eller ikke, dette skal gjøres i samråd med elev og foresatte - Undersøkelsen lagres i elevmappen, internt notat, i websak.
4	<p>Undersøkelser Skjerpet aktivitetsplikt hvis en ansatt på skolen krenker elever jf. §9A-5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rektor eller skoleeier skal starte undersøkelser straks, jf. §9A-5. - Ansatt blir informert om muligheten for å ha med seg tillitsvalgt eller annen støtte i første samtale - Undersøkelser som blant annet samtaler, observasjon og elevundersøkelse vurderes gjennomført. Personalmappen og elevmappen skal alltid sjekkes. - Rektor / skoleeier har ansvar for å ta vare på alle skjema og annen dokumentasjon for å kunne vurdere gjentakelse av hendelsen mot elev / elever. - Rektor skal holde skoleeier informert om saken - Rektor / skoleeier har ansvar for å følge opp foresatte og elev - Rektor / skoleeier har ansvar for å følge opp den ansatte i prosessen - Foresatte og elever har rett til å klage på skolens håndtering av melding av saker etter forvaltningsloven der Statsforvalteren er klageinstans.
5	<p>Sette inn tiltak</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Inspektør oppretter dokument for første aktivitetsplan og deler denne med kontaktlærer, de skal sammen fylle ut denne.

		<ul style="list-style-type: none"> - Tiltak skal være faglig begrunnet - Tiltakene skal være konkrete - Tiltak både på individ, gruppe/klasse/trinn og skolenivå skal vurderes - Elevens stemme skal bli hørt når tiltak utarbeides - Tiltak skal være drøftet med elev og foresatt - Tiltak skrives i en aktivitetsplan som skal sendes hjem og lagres i websak, jf. §9A-4.6.og 7. ledd. - Plikt til å sette inn tiltak gjelder så lenge eleven opplever å ikke ha en trygg og god skolehverdag - Tiltak skal evalueres av elev, foresatt og kontaktlærer, evt. inspektør og / eller annet personale - Tiltak evalueres etter avtalt dato på aktivitetsplan - Hvert tiltak skal evalueres og avsluttes, videreføres, omformuleres eller sette inn nye. - Dersom aktivitetsplan ikke lukkes, skal ny plan opprettes med videreføring av tiltak og evt. nye tiltak. Ny plan skal da nummereres, sendes hjem, og lagres i websak, jf. § 9A-4.6-7. ledd.
	<p>Sette inn tiltak Skjerpet aktivitetsplikt hvis en ansatt på skolen krenker elever jf. §9A-5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nødvendige tiltak iverksettes straks (dvs. når varsling er mottatt), parallelt med undersøkelse - Rektor eller skoleeier oppretter undersøkelse og evt. aktivitetsplan - Videre tiltak for oppfølging av den ansatte beskrives i handlingsplan og internkontroll for "Trygt og godt skolemiljø".

Kilder:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KAPITTEL_11#KAPITTEL_11

<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Laringsmiljo/skolemiljo-udir-3-2017/6.-hva-skal-skolen-gjore-aktivitetsplikten/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/sosial-laring-gjennom-arbeid-med-fag/Relasjoner-mellom-elever/Mobbing-og-krenkelser/>

<https://www.udir.no/utdanningslopet/sfo/rammeplan/>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnekonvensjonen-kortversjon-norsk/id87582/>

<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/formalet-med-opplaringen/?lang=nob>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/mobbing/hva-er-mobbing/>

https://www.sokndal.kommune.no/f/p1/ib42b93ec-60b9-4c72-ba54-c3ca5e9dc9c6/kommuneplan_300322.pdf

Udirs kompetansepakke

Finne og Roland, *Oppfølging etter mobbing*, 2021